

Opgroeien in wind

Volgens de Duitse filosoof Arthur Schopenhauer, die leefde van 1788 tot 1860, doorloopt elke waarheid drie stadia: 'Eerst wordt ze belachelijk gemaakt. Dan wordt ze hevig bestreden. Ten slotte wordt ze vanzelfsprekend aangenomen.' Windenergie is hard op weg laatstgenoemde stadium te bereiken. De sector is volwassen aan het worden.

Arthur Vermeulen, Raedthuys Groep

Toen ik in de eerste helft van de negentiger jaren op verjaardagsfeestjes vertelde dat ik mijn brood verdiende met windenergie, werd ik meestal wat meewarig aangekeken. Men dacht steevast dat ik met molentjes liep of een klap van de molen had gekregen. Maar ik liet me niet uit het veld slaan. Ik was dusdanig door het onderwerp gegrepen dat ik het niet meer losliet. Tot op de dag van vandaag. Ondertussen wordt windenergie niet meer belachelijk gevonden. Wel is er structureel verzet tegen windenergie. Dat gebeurt lokaal als er ergens een windpark wordt gepland. Dan zijn het meestal omwonenden die zich roeren en ongelukkig zijn met een flinke verandering van hun omgeving. Maar het gebeurt ook op een andere schaal. Regelmatig zijn er artikelen in de media of worden er kamervragen gesteld met als doel om aan de poten van windenergie te zagen. En dat vind ik eigenlijk ook allemaal erg logisch. Ik zal hierna uitleggen waarom ik dat vind.

■ ZIGZAGBELEID

Jarenlang heeft onze overheid zich onvolgende bekommerd om het verduurzamen van onze energievoorziening. Het ene kabinet wilde wel wat doen maar was alweer verdwenen voor ze wat deed, het volgend kabinet had duurzaamheid weer wat minder hoog in het vaandel staan. En zo ging dat een aantal kabinetten lang door. Door dat beleidsmatige gezigzag had het bedrijfsleven weinig appetijt om te investeren en groeide het aandeel

duurzame energie maar mondjesmaat. En wat maakte het ook uit? 2020, het jaar dat volgens Europese afspraken de percentages aan duurzame energie moesten zijn gehaald, was nog altijd ver weg. Het resultaat is nu dat Nederland in Europees verband ergens onderaan de duurzame energie-lijstjes bungelt. Het huidige kabinet probeert nu serieus verandering te brengen in die vrijblijvende sfeer. Opeens realiseert minister Kamp zich dat het al bijna 2020 is. Als je een realistische planning maakt om van 4 naar 14% duurzame energie te komen moet je echt alle zeilen bijzetten!

■ MEGAWATTEN

Dus toen kwam het energieakkoord. Een uniek akkoord tussen een veertigtal maatschappelijke vertegenwoordigingen. In dit akkoord zijn de lijnen naar een aandeel duurzame energie in 2020 (14%) en 2023 (16%) uitgezet. Uniek, omdat het een maatschappelijk zeer breed gedragen akkoord is, van VNO-NCW tot en met Greenpeace. Het lijkt daarmee kabinetswisselingsbestendig te zijn. Eén van de belangrijke pijlers onder dit akkoord is windenergie. Die keuze ligt ook voor de hand, want met windenergie kun je goedkoop en relatief snel meters maken. In 2020 moet er 6.000 Megawatt op land en 4.450 Megawatt windenergie op zee zijn gerealiseerd. Als die Megawatten er staan producer je daarmee al gauw een kwart van de Nederlandse stroombehoefte. De teller staat nu op 2.450 respectievelijk 228 MW voor land- en zee-

lens. In een korte periode moet er dus een veelvoud van het bestaande arsenaal worden gerealiseerd. En dat zet druk op de ketel! Druk bij overheden die de projecten planologisch moeten inpassen. Druk bij de sector om de initiatieven te ontwikkelen en voor wind op zee een forse kostprijsreductie te bewerkstelligen. Druk bij mensen die zich met windplannen in de buurt geconfronteerd zien. En druk bij de belanghebbenden in fossiele energie die hun marktaandeel onder druk zien komen te staan.

■ VOLWASSEN

Dus is het logisch dat windenergie bestreden wordt, hevig bestreden. We zijn dus ruimschoots beland in stadium 2 van Schopenhauers filosofie over waarheid. Windenergie gooit een steen in de vijver met gevestigde belangen dus wordt er tegengas gegeven. Windenergie is een tastbaar item waarover burgers met overheden in de clinch kunnen om hun onvrede uit te drukken. En je merkt dat de windenergiesector zelf daar nog aan moet wennen. Er worden symposia volgepraat over hoe draagvlak te ontwikkelen bij omwonenden. We beginnen te begrijpen dat die mensen belangrijk voor ons zijn. We beginnen ook door te krijgen dat er achter al die negatieve, vaak bol van de onwaarheden staande artikelen, best weleens fossiele energie belangen kunnen zitten. Kortom: we zijn als sector volwassen aan het worden en zijn hard op weg naar Schopenhauers vanzelfsprekendheid van stadium 3!